

M1. Se filmene fra filmkompagniet:

<http://www.filmkompagniet.dk/relationskompetence-tre-synlige-kendetegn>

2. Redegør for de 7 betingelser for professionel relationskompetence ud fra den læste litteratur og diskuter hvordan man ser det i praksis (i filmene)

1. At fagpersonen oplever selvbestemmelse, kompetence og samhørighed

Hvis fagpersonen oplever disse ting, har de bedre forudsætninger for at indgå og interagere positivt i sit arbejdsmiljø.

2. Generel og specifik viden om børn og læreprocesser

At have et solidt fundament af fagviden omkring børn og læreprocesser for at kunne agere hensigtsmæssigt og relationskompetent.

3. Receptiv rettetthed – dvs. En modtagende fokusering på eleverne, indholdet og sig selv

Man er nødt til at kunne lytte og modtage, samtidig med at man har fokus på eleverne samtidig med at man underviser og har fokus på det indhold man skal have ud. Sådan så man hele tiden kan tilpasse undervisningen til de elever man står overfor. Altså modtage signaler fra eleverne, tage det ind mens man underviser så eleverne føler sig som en del af den planlagte undervisning.

4. Nærvær

Nærvær i praksis handler om at være tæt på sine elever og være intuitivt sammen med sine elever og dermed kan vurdere hvad de har brug for, i den givende tid du er sammen med dem.

5. Mentalisering

At se og overveje sine egne handlinger for at reflektere over sin adfærd og opnå en højere forståelse for hvordan man opfattes selv. At bruge videooptagelse er en god måde at opnå højere mentalisering.

6. Positive emotioner

Handler om generelt at være positiv, skabe positive situationer og styrke det der fungerer for at opnå et højere emotionelt niveau. Dette er med til at skabe et bedre miljø for indlæring, som om vi biologisk er pre-disponeret til at se og finde farer og fejl.

7. Didaktisk overskud

- Det handler om at møder man forberedt til timen, har man allerede der mere overskud og plads til at møde eleverne. Derfor siger det sig selv, at møder

man ikke forberedt op, kan man være kort for hovedet, irriteret og dette kan bidrage med en negativ "stemning".

3. Læs kapitlet: "hvordan virker skældud" og lyt til podcasten:

<https://skoleborn.dk/podcast-om-derfor-skal-vi-holde-op-med-at-skaelde-ud/> og diskutér:

a. Hvad er skældud?

Når en voksen distancerer sig fra barnets perspektiv, og kommunikerer i en negativ tone over for barnet. Igennem skældud eksemplificerer og godkender den voksne ubevidst en negativ kommunikation over for et andet individ der har gjort noget, som i den voksnes øjne var en "forkert" handling.

b. Hvordan oplever børn skældud?

Børn oplever det som ydmygende og utrygt. Børn tager den negative kommunikation fra den voksne til sig, og er derfor mere tilbøjelig til at udøve den over for klassekammeraterne. Derudover nedbryder det barnets relation til den voksne, fordi barnet bliver bange eller bliver mere opmærksom på den voksnes humør.

c. Hvilken betydning har skældud for børns trivsel og læring?

Betydningen for lærerens skældud i klassen og i miljøet generelt på en skole. Betyder at eleven muligvis i visse situationer har svært ved at udfolde sig fagligt i timerne grundet at når man får en "skideballe" kan man få en tendens til selv som elev at blive "mopset" og derfor ikke vil indtage læring fordi at ens empati og vedholdighed mellem elev og lærer bliver ødelagt. Vi kender det selv fra hjemmefronten at hvis mor siger du ikke må få slik, så tænker man som barn at hun er også bare en sur kost, så vil jeg slet ikke have noget slik. Så på den måde kan man som barn have svært ved at indtage læring hvis ens underviser, hele tiden er imod ens holdninger og spørgsmål i praksis.

At undskylde er ikke altid det vigtigste

Asmin har haft en dårlig start på dagen, da de har haft vikar. Derudover har hun fortalt sin klasse at hendes far har psoriasis og de driller hende med at være tyk – derfor vil hun ikke være i gruppe med Yaman. Hun fortæller det til læreren, som krammer hende, og herefter snakker de med Yaman og Jesper. Hun får snakket ud med dem, og får det bedre. Børnenes samhørighed med hinanden er blevet stærkere.

Skælduds betydning for børns modstand

Voksnes skældud på børn har modsat virkning. Børnene får mere lyst til at blive flåede, svare igen og gøre noget dumt igen, når de får skældud. De vil hellere have at de voksne snakker "normalt" og er forstående.

Den kontraproduktive effekt

Jerngreb – nej tak. Da det ikke giver eleverne en god læringsmulighed der befordrer børnenes alsidige udvikling eller selvregulering. Eleverne har brug for at tale lidt ud nogle gange, og hvis de ikke får lov til at gøre det, gør de det bare når læreren enten forlader lokalet, eller stadig er der. Dette giver ikke en god klassesituation, da der kommer uro og ”dårlig stemning”.

Sjippetovet og slangen

En dreng vil ikke læse og tager et sjippetov og svinger med ovre i hjørnet. Læreren går hen til Mark som virker trist, og fortæller at man kan få sjippetovet til at virke som en slange, hvorefter Mark går i gang med at prøve. I denne situation lykkes det læreren at møde Mark, hvor det ender med at han til sidst sætter sig ned og læser som resten af klassen også gør.

Bliver du aldrig sur?

Man skal ikke skælde børn ud, fordi det lytter de ikke på. Hvis et barn siger nej, skal man søge årsagen, og ikke bare sige ”jo” eller ”det skal du”.

Statustrusler og kontrol

Skældud er et forsøg på at kontrollere børns adfærd, og oplevelsen af at blive kontrolleret vil naturligt vække modstand, da det hæmmer autonomibehovet.

Hvis et barn gennem længere tid er blevet skældt ud, rettet og talt ned til, kan det påvirke deres selvopfattelse negativt.

Tryk avler modtryk

2 drenge var meget ubehagelige overfor deres lærerinde. De skrev meget upassende ting på tavlen og skubbede til hende osv. Den ene drengs far var rocker, den andens drengs far var stof- og hashmisbruger.

Urtepotten

2 drenge ødelægger en urtepotte, giver derefter en anden dreng skylden, hvorefter de bliver taget og så skal de erstatte den.

Skælduds betydning for børns fremtid

Psykisk straf er lige så slemt som en fysisk straf, da den også har en langvarig effekt. Forskning viser at børn der har oplevet psykisk straf og langvarig irettesættelse, får depression, PTSD osv.

d. Hvordan undgår man at skælde ud?

Hvis du i din dagligdag har overskud, og begår dig i positive sammenhæng, er du godt på vej til at undgå at stå og skælde et barn ud. Du er ikke lige så kort for hovedet, og har derfor et bedre udgangspunkt til ikke at skælde ud.

4. hvad kendetegner den narrative psykologi? Diskuter hvilken betydning vores narrativer kan have for vores relationer til eleverne i skolen og for elevernes trivsel og udvikling, herunder udvikling af deres egne narrativer og identitet.

Grundtanken i den narrative psykologi er, at hvert menneske gennem livet udvikler en bestemt fortælling om sit eget liv, som hjælper med at give det mening og struktur. Det enkelte menneskes selvfortælling er en kompleks størrelse, som er påvirket af både centrale livsbegivenheder og ens forhold til andre mennesker

Det har en væsentlig betydning hvordan vi som lærere opfatter os selv, da det er det vi giver videre til eleverne. Har vi en positiv oplevelse af os selv, og er åbne omkring det – kan det medvirke til at eleverne får en positiv oplevelse af sig selv, og også bliver åbne.

5. Redegør for begrebet attribuering og afprøv følgende opgave:

- at forklare andres handlinger

Attribuering betyder at man gerne vil årsagsforklare menneskets handling eller væremåde ud fra deres personlighed eller den situation de står i.

a. Anvend en person- og en situationsforklaring; lav et eksempel på en elev der foretager sig noget, og overvej, hvilke konsekvenser det kan have, om man personforklarer eller situationsforklarer i dette tilfælde.

Alex har svært ved at sidde stille, det føles som om at han stirre ud i luften og følger ikke rigtig med i timen. Når læreren henvender sig til ham, har han tydeligvis ikke hørt efter og kan ikke svare på spørgsmålet. Han trækker sig ind i sig selv og selvom han bliver opfordret til at deltage mere aktivt sker det ikke.

Hvis vi kendte til hans situation i morges (situationsforklarer), hvor hans mor råbte af ham, kaldte ham en masse grimme ting og smækkede med døren fordi han havde glemt sin madkasse, ville vi nemmere kunne 'bære over med ham', møde ham i hans følelse og hjælpe ham til en bedre dag med fokus på alt det han er god til og ikke de få ting han glemmer.

Hvis vi personforklare ville vi måske sige at han virker fjern, fordi han bare ikke har lyst til at deltage i dag.

b. Hvordan kan der argumenteres for at en lærers negative forventninger kan få en negativ betydning for elevers læring

Hvis læreren ikke lærer en elev at kende godt nok, kan det resultere i at læreren arbejder ud fra en forforståelse og med fordomme baseret på kultur, hudfarve, økonomisk baggrund eller lignende. Dette medfører at elevens udviklingsmuligheder og muligheder generelt begrænses og dermed har det en negativ betydning for elevens læring

c. Overvej hvordan man i praksis kan understøtte elevers lyst til at gøre sig umage, så de ikke tror at succes og fiasko bare afhænger af deres evner.

Det handler om at holde dem inde i deres 'sweetspot' hvor de føler sig udfordret men ikke så meget at det bliver overvældende. At stille dem opgaver man ved at de kan klare men uden det bliver alt for nemt. At forsikre dem at man er her for dem, hjælper dem igennem og at det er en opgave vi løser sammen.

Samtidigt handler det også om ikke at rose og kritisere DEM som person, men rose deres handlinger, opgaver og deres arbejde. Altså skal man som lærer være mere handlingsrettet end personrettet.

Hold op med at skælde ud podcast

Vores noter:

Der er ikke nogen voksne der har lyst til at skælde ud.

Det kan være svært for en forælder at snakke med skolen, når et barn har givet til kende, at der er for meget skæld ud. Der kommer også lidt en anklage begge veje.

Hvorfor skal vi være optaget af det?

Det er noget af det værste voksne og børn kender til?

Hvad er skæld ud?

- det er at udtrykke sig på en uvenlig måde, uden at tage hensyn til den andens perspektiv

Kommer når man er vred eller sur eller lignende, og kommer ud i tone og mimik

Hvordan kan et barn opleve det?

- En lærer ser en elev der lukker en skubbe ved at skubbe til den med foden. læreren bliver rasende og påstår at eleven vil ødelægge møblerne.
- Eleven bliver selvfølgelig ked af det og forklarer situationen, hvorefter læreren beskylder ham for at snakke tilbage
- Efter skældud for eleven "ondt i maven" og har ikke rigtigt lyst til at komme i skole.
- og omvendt, hvis en lærer respekterer en elev har man lyst til at komme i skole

For børn virker det som regel som en stærk overreaktion

Skældud for altså en stor omkostning i tillidproblemer potentiel depression.

Hvad gør man som forældre?

- Man skal være solidarisk med sit barn og forståelig overfor læreren
- Børn vil gerne have at voksne kan lide dem
- Forældre og skole skal forstå at elever et helt liv i skolen
- Man skal insistere over for ledelsen at skolen har et ansvar for disse situationer (hvis ikke læreren vil lytte)

- Tag fat i skolen, men ikke peg fingre. Læg op til at opsøge viden.

Skældud udløser kortisol altså stresshormon i barnet hvilket tager lang tid at komme af med. Dette giver besvær med både indlæring og lege i frikvarteret.

Dem der får mest skældud i skolen, har det ofte også svært derhjemme. Her kører der nærmest en dobbelt kortisol pumpe.

Mange bliver utrygge og kommer ikke til at spørge om hjælp.

Når forældre henvender sig, så er det rigtig ofte om at der en bestemt lærer der skælder meget ud.

En lærer oplever også stress, og påfører stress på eleven, og dermed bliver det en ond spiral.

Lærere skal trænes i at kunne håndtere stressende situationer for at kunne bevare roen og holde pulsen nede, for at kunne håndtere situationer hensigtsmæssigt.

Man kan have forskellige opfattelser af hvad der er skældud og hvornår det "bare" er en irettesættelse.

Det handler ikke kun om at stryge med hårene.

Det handler ikke om konfliktsky hensigts betingelse.

Som forældre/lærer kan man bede et barn om noget de ikke har lyst til, og man kan herved blive mødt med frustration eller negativitet, men dette er ikke en "forkert" handling, derfor skal man ikke påføre yderligere frustration ved at skælde ud.

Hvis barnet så udtaler som om at den voksne "hele tiden" skælder ud. Så kan man tage en samtale med forklaringer og uddybninger i "fredstid"

Noget så simpelt som at sige navnet på en elev i en IKKE NEGATIV kontekst kan være guld værd i at ændre opfattelsen af dig som lærer og autoritet og adfæren hos eleven.

Må/må ikke skælde ud?

- Der er ikke helt nogen konklusion på dette. Men det er læreren/pædagogens ansvar at gøre alt i deres magt for at agere kompetent og ordenligt. Dette sætter et eksempel til den næste generation af forældre.